

Sygn. akt I CSK 136/19

POSTANOWIENIE

Dnia 8 sierpnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa B.J.
przeciwko Skarbowi Państwa - Ministrowi Sprawiedliwości
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 8 sierpnia 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 28 września 2018 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) oddala wniosek powódki o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną pozwanego Skarbu Państwa - Ministra Sprawiedliwości od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 28 września 2018 r., należy podnieść, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolą „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwany oparł na potrzebie wykładni art. 417¹ § 2 k.c., wywołującego, zdaniem skarżącego, rozbieżności w orzecznictwie sądów, co wymagało wykazania, w drodze należyście uargumentowanego wyводу prawnego ilustrowanego konkretnymi orzeczeniami sądowymi, że wskazany przepis prawa jest rozbieżnie interpretowany, a jego niejednolita wykładnia prowadzi do wydawania sprzecznych rozstrzygnięć w sprawach o takich samych lub bardzo zbliżonych stanach faktycznych. Rozbieżność ta nie występuje, gdy wprawdzie w pewnej fazie stosowania jakiegoś przepisu przez sądy, a zwłaszcza przez Sąd Najwyższy, doszło do rozchwiania wykładni albo różnic jurysdykcyjnych, jednak następnie - po wyjaśnieniu występujących kontrowersji i uzgodnieniu stanowisk - ugruntowany został pogląd,

który uzyskał przewagę i ukształtował wykładnię oraz oparte na niej orzecznictwo, niewykazujące już później odchyień (por. uzasadnienie postanowienia składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2014 r., III CZP 2/14, OSNC 2014, nr 12, poz. 124).

Wbrew zapatrywaniu autora skargi, w orzecznictwie Sądu Najwyższego ukształtowana jest jednolita i stabilna linia orzecznicza, z której wynika, że stwierdzenie „we właściwym postępowaniu” niezgodności ostatecznej decyzji z prawem stanowi prejudykat wymagany przez art. 417¹ § 2 k.c., zaś właściwymi postępowaniami w rozumieniu przywołanego przepisu są postępowania wymienione w art. 16 § 1 i 2 k.p.a. (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 21 października 2016 r., IV CSK 26/16, OSNC-ZD 2018, nr 2, poz. 28, z dnia 16 stycznia 2015 r., III CSK 96/14, OSNC-ZD 2016, nr 1, poz. 20, z dnia 7 października 2010 r., IV CSK 206/10, nie publ. oraz z dnia 19 września 2018 r., I CSK 585/17, nie publ.). Sąd powszechny jest związany prawomocnym wyrokiem sądu administracyjnego co do oceny niezgodności z prawem decyzji; nie ma możliwości ustalania w sprawie odszkodowawczej, że uchylenie decyzji przez sąd administracyjny nastąpiło z błahych przyczyn, a konkretna decyzja, mimo jej uchylenia przez sąd, nie była „niezgodna z prawem”. Pozostałe zaś przytoczone przez skarżącego poglądy Sądu Najwyższego wyrażone zostały na gruncie przepisu art. 417 k.c. W konsekwencji nie sposób uznać, że skarżący wykazał wystąpienie przyczyny kasacyjnej wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Oparcie wniosku na oczywistej zasadności skargi wymaga wykazania przez skarżącego niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka (*prima facie*) bez konieczności pogłębionej analizy zaskarżonego orzeczenia, sprzeczności przyjętej przez Sąd drugiej instancji wykładni lub zastosowania prawa materialnego lub procesowego z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, niepubl., z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, niepubl., z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, niepubl., z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, niepubl. oraz z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, niepubl.). O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie

oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r. Nr 13, poz. 230).

W ocenie skarżącego oczywistość skargi przejawia się w rażącym naruszeniu art. 328 § 2 k.p.c., polegającym na sprzeczności między sentencją wyroku i jego uzasadnieniem. Z treści zaskarżonego wyroku i jego uzasadnienia wynika, że oddalenie przez Sąd Apelacyjny powództwa o zapłatę kwoty 22 235,68 zł przy jednoczesnym uznaniu, że niezasadne z powodu uwzględnienia zarzutu przedawnienia było żądanie zasądzenia na rzecz powódki kwoty podatku w wysokości 31 113,12 zł było wynikiem zrealizowania przez sąd obowiązku orzeczenia o całości zgłoszonego przez powódkę żądania. Skoro przedmiotem pozwu było żądanie zapłaty, to wskazana przez powódkę wysokość żądanej kwoty wyznaczała granice, których przekroczenie skutkowałoby naruszeniem art. 321 § 1 k.p.c. Jednocześnie, domaganie się pierwotnie przez powódkę zasądzenia na jej rzecz 123 688 zł wraz z odsetkami, a więc kwoty odpowiadającej zdaniem powódki utraconemu przez nią dochodowi netto, nie oznacza, że w razie ustalenia w toku postępowania, iż utracony przez powódkę dochód netto był wyższy od kwoty przez nią wskazywanej, odliczenia dochodu za okres pół miesiąca urlopu wypoczynkowego należało dokonać od kwoty 123 688 zł. Kwota powyższa, przy stwierdzeniu przez Sąd Apelacyjny przedawnienia żądania zasądzenia kwoty podatku, stanowi górną granicę w jakiej Sąd Apelacyjny mógł uwzględnić żądanie powódki zasądzenia na jej rzecz utraconego dochodu netto, ale nie podstawę prawidłowego ustalenia wysokości tego dochodu. W okolicznościach przedmiotowej sprawy dopiero zatem, gdyby wynik różnicy szacunkowego dochodu netto powódki ustalonego w toku postępowania dowodowego oraz kwoty odpowiadającej dochodowi za okres pół miesiąca urlopu wypoczynkowego przekraczał kwotę 123 688 zł, na rzecz powódki zasądzeniu podlegałoby świadczenie do tej właśnie wysokości. Zarzucana przez skarżącego sprzeczność sentencji zaskarżonego wyroku i jego uzasadnienia jest więc wyłącznie pozorna, zaś sposób sporządzenia tego uzasadnienia nie uniemożliwia dokonania jego kasacyjnej kontroli.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). Wniosek powódki o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania kasacyjnego podlegał oddaleniu wobec zwrotu odpowiedzi na skargę kasacyjną na podstawie art. 132 § 1 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym dla spraw wszczętych przed dniem 8 września 2016 r., czyli wejściem w życie ustawy o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1311).

jw